

Makale

Dr. Nurgün Bayazıt
Türk Akustik Derneği Başkanı

Ayça Şentop
Yüksek Mimar
Türk Akustik Derneği Genel Sekreteri

Binaların Gürültüye Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik'in Uygulanması Hakkında Açıklamalar

Binaların Gürültüye Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Mayıs 2017'de yayınlanmış, Mayıs 2018'de yürürlüğe girmiştir [1]. Yönetmelik tüm yeni yapılacak binalar için yapı elemanlarının ses yalıtımı, iç ortam gürültü düzeyleri ve reverberasyon süreleri konularında gereklilikler belirlemiş, akustik gerekliliklerin sağlandığını gösteren bir mimari akustik rapor veya akustik projenin ruhsat projesi ekinde belediyeye sunulması konusunda yaptırım getirmiştir. Akustik projenin zorunlu bulunduğu binalar yönetmelikte şu şekilde tanımlanmaktadır: "Bir bodrum katı ve çatı arası hariç yediden fazla katlı konutlar, toplam inşaat alanı 2.000 metrekareyi geçen ikiden fazla katlı konut dışı binalar, EK-2 Tablo 2.1'de verilen bina işlevlerinden birden fazlasını içeren binalar, konser ve dinleme salonları gibi özel akustik tasarım gerektiren kullanımları içeren binalar". Bu binalar haricinde kalan tek işleve sahip ve daha küçük ölçekli yapılarda ise proje müellifi veya akustik uzman tarafından mimari akustik rapor hazırlanacaktır. Mayıs 2018'de yayınlanan Binaların Gürültüye Karşı Korunması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'te geçici bir madde ile Mayıs 2019'a kadar tüm binalarda akustik proje yerine mimari akustik raporun hazırlanabileceği belirtilmiştir [2]. Mayıs 2019'dan itibaren yönetmeliğin kapsamını tanımladığı büyük ölçekli ve çok işlevli bina kompleksleri için bir bina akustik uzmanı tarafından hazırlanan akustik proje zorunluluğu gelecektir.

Bina Akustik Uzmanı Kimlerdir?

Yönetmeliğe göre, ses yalıtımı ve istenen iç gürültü düzeylerinin sağlanmasına yönelik önlem ve detay-

ları içeren akustik projeleri, D1 bina akustiği uzmanı sertifikasına sahip "Bina akustik uzmanı" hazırlar. Bu uzmanların yetiştirilmesi konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Nisan 2018'de yayınladığı Binaların Gürültüye Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik Kapsamında Düzenlenecek Sertifika Eğitim Programlarına Dair Tebliğ (Tebliğ No: Mhg/2018-01) bulunmaktadır. Bu tebliğ Temel Bina Akustiği (D1) ile Bina Akustiği Ölçümleri (D2) konularında düzenlenecek sertifika eğitim programlarına ve katılımcılara ait düzenlemeler içermektedir. Düzenlemeye göre akustik projeyi hazırlayacak kişilerin D1 sertifikasına, yapım sonrası akustik ölçümleri gerçekleştirecek kişilerin ise D1 ve D2 sertifikasına sahip olması gerekmektedir.

Mimari Akustik Raporda Neler Belirtilmelidir?

Proje müellifi veya akustik uzman tarafından düzenlenebilen Mimari Akustik Rapor'un içermesi gereken bilgiler şunlardır:

- Çevresel gürültü düzeyi (akustik ölçüm ile veya gürültü haritalarından tespit edilecektir).
- Mekânların gürültüye hassasiyet ve gürültülülük yönünden birbirleri ile olan ilişkilerine bağlı ses iletim yolları ve ses yalıtım limit değerleri,
- Reverberasyon süresi limit değerleri,
- Servis ekipmanlarına bağlı iç gürültü limit değerleri,
- Belirlenen yapı elemanlarına ait özellikler ve ölçüm veya hesaplama ile belirlenmiş ses yalıtım değerleri: Hava doğuşlu ses için $Rw(C;Ctr)$, Darbe sesi için LnT,w (Ci)
- Yapı elemanının uygulandığı odanın hacmi ve ilgili yapı elemanına bitişik yapı elemanlarından oluşacak ses iletimi de değerlendirilerek hesaplanan ses yalı-

Makale

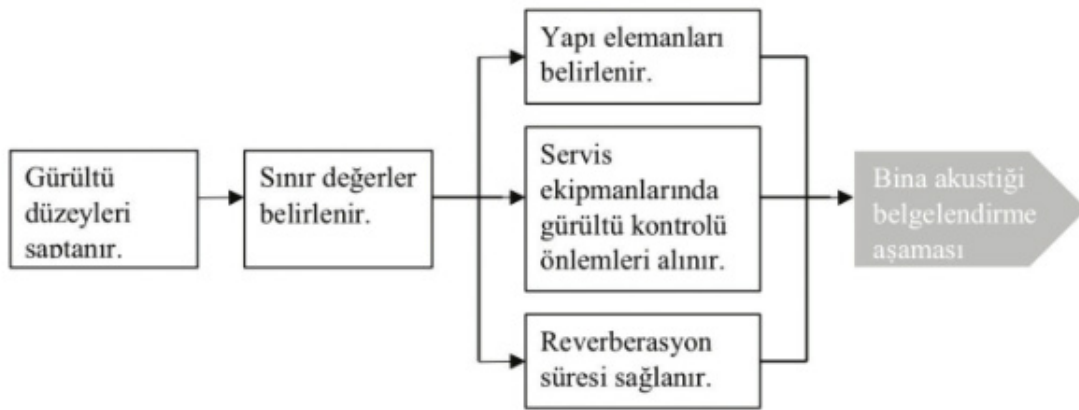
tım değeri: Hava doğuşlu ses için DnT,A , Darbe sesi için $L' nT,w$

• Reverberasyon süresi hesap sonucu veya yutuculuk kriterinin sağlanması (Yönetmeliğe göre eğitim yapıları, sağlık tesisleri, büro ve idari binalar, yemekhane ve lokantalar, tüm sirkülasyon alanları, kütüphaneler, terminaler, kamuya ait tesisler, spor salonları içerisinde

tavan kaplamasının ağırlıklı ses yutuculuk katsayısının (α_w) en az 0.75'i sağlanması gerekmektedir.)

• Tesisat ve servis ekipmanlarında alınacak önlemler. Mimari Akustik Rapor bu bilgileri içerecek şekilde Şekil 1'de gösterilen adımları takip ederek hazırlanır ve ruhsat eki olarak belediyeye sunulur.

Şekil 1. Mimari Akustik Rapor'un hazırlanma süreci.

İlgili Kaynaklar

Yönetmelik gerekliliklerinin yeni yapılacak veya mevcut binalarda uygulanma süreci, gürültü kontrol ilkeleri ve ilgili rapor formatları ile ilgili Aralık 2018'de Binaların Gürültüye Karşı Korunması Yönetmeliği Açıklama ve Uygulama Kılavuzu yayınlanmıştır [4]. Kılavuz, akustik uzmanların, mimarların ve ilgili mühendislik disiplinlerinin kullanımına yönelik olarak hazırlanmıştır. Yönetmelikte belirtilen gürültü kontrolü gerekliliklerinin basitleştirilmiş yöntemlerle nasıl sağlanacağı bu kılavuzda açıklanmaktadır.

Bu konuda Türk Akustik Derneği olarak yönetmeliğin uygulanmasını destekleyici D1 sertifika eğitimi, Mimari Akustik Rapor Hazırlama seminerleri ve diğer akustik konularında eğitimler düzenlemekteyiz. Konu ile ilgili yayın ve açıklamaları internet sayfamızda ve sosyal medya hesaplarımızdan paylaşmaktayız [5]. Umanız ki yeni yönetmeliğin doğru bir şekilde uygulanması, piyasanın bilinçlenmesi ile kentlerimizdeki gürültü sorunlarının çözümünde yeni adımlar atılacaktır.

Referanslar

- [1] Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Binaların Gürültüye Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete Sayı: 30082, 2017.
- [2] Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Binaların Gürültüye Karşı Korunması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Resmi Gazete Sayı: 30437, 2018.
- [3] Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Binaların Gürültüye Karşı Korunması Hakkında Yönetmelik Kapsamında Düzenlenecek Sertifika Eğitim Programlarına Dair Tebliğ (Tebliğ No: Mhg/2018-01), Resmi Gazete Sayı: 30389, 2018.
- [4] Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Binaların Gürültüye Karşı Korunması Yönetmeliği Açıklama ve Uygulama Kılavuzu, URL: <https://mesleki hizmetler.csb.gov.tr/binalarin-gurultuye-karsi-korunmasi-yonetmeligi-aciklama-ve-uygulama-kilavuzu-i-89074>
- [5] Türk Akustik Derneği, URL: <http://www.takder.org/>
- [5] Türk Akustik Derneği, URL: <http://www.takder.org/>